Temps de pressupostos... i d'acords

Feia tres anys que no passava: I el que ha passat és que els nostres representants -diputades i senadores- estan discutint, i esperem que finalment votin, què fer l'any que ve amb els 456.000 milions d'euros de despesa que depenen del govern central. En un any més 'normal' -de fet fa temps que no n'hi ha cap, però ja m'enteneu- gran part de la despesa pública està ja predeterminada: el gruix de les pensions, el sou dels treballadors públics, la càrrega del deute.... Els canvis es noten al cap d'uns anys, per acumulació d'una política persistent en el temps.

Però el 2020 ha estat l'any de la Covid-19, i ha estat un any molt diferent: Tots els governs han hagut d'aprendre a donar suport als seus ciutadans, ajudar a les empreses, reforçar la primera línia dels serveis sanitaris, a una escala, una intensitat i una urgència, mai no imaginada. Calia frenar l'expansió del virus i alhora enfrontar-se a les enormes conseqüències socials i econòmiques de la pandèmia. I sí, alguns tenien la màquina més ben preparada que altres. Però el pressupost, a Espanya era el del 2018.

Teníem grans interrogants que encara continuen, però ara tenim la certesa que la recessió no serà breu, i que remuntar no serà tan ràpid com ens pensàvem. Des del punt de vista de les finances públiques, la Unió Europea i el Banc Central Europeu han donat totes les facilitats i més: és a dir, hem disposat d'euros abundants a un preu gairebé nul o fins i tot negatiu.

I per al 2021 al 2023, la Unió Europea (quina sort ser-hi!), mancomunadament, posa damunt la taula 750.000 milions d'euros per a que els països membres posin en marxa la renovació del teixit productiu, en termes de la necessària transició ecològica i digital, la cohesió social i la innovació i competitivitat a les empreses.

Però per aconseguir-los els governs han de tenir totes les eines a la mà. L'eina dels pressupostos és fonamental. Els pressupostos que proposa el Govern d'Espanya no poden ser, ni són, uns pressupostos com els de sempre. Trenquen la inèrcia passada.

Incorporen i amplien considerablement els recursos a mesures socials incontestables: per exemple, l'ingrés mínim vital, les beques per als estudiants, el compliment de la Llei de dependència, l'augment de les pensions, la cura de la gent gran, un pla de xoc per lluitar contra l'atur juvenil, la pobresa infantil i la igualtat de gènere.... sense oblidar assegurar la dotació per disposar de les vacunes contra la covid quan aquesta estigui disponible. Potser la política social que té un canvi més radical és la de l'habitatge, que havia estat sempre la germaneta pobra: de 480 milions d'euros el 2020 passen a 2.253 milions d'euros per l'any vinent, 4,7 vegades més.

Hi ha més, molt més: El suport de la Unió Europea es concreta en 27.000 milions d'euros per aquest any. Això permet fer un salt endavant enorme en les inversions -infrastructures, R+D+i per exemple- i no només les que fa el propi govern central, sinó la que podran fer totes les administracions, les Comunitats Autònomes en particular, que està previst en gestionin les dues terceres parts.

Però un pressupost incorpora també l'origen dels recursos. Uns, ja els coneixem: transferències i préstecs de la UE i facilitats per endeutar-nos. Els altres són els impostos i les cotitzacions. I també hi ha canvis en aquesta part del pressupost. Sóc de les que pensa que Espanya necessita posar al dia el seu marc fiscal. Aquesta feina requereix calma i una mica d'estabilitat, però es pot començar a caminar: amb nous impostos, especialment en l'àmbit ambiental i els que encaren la nova realitat digital i globalitzat del nostre mon: l'impost sobre serveis digitals (la "taxa google") i sobre transaccions financeres (la "taxa Tobin"), amb l'esperança que ben aviat

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/opinio/151212.html

Copyright 2024 Cugat.cat

puguin ser impostos europeus.

Hi ha retocs a alguns altres, que són significatius, no tant pel volum a recaptar sinó per l'orientació d'augmentar-ne la progressivitat: en IRPF -per als ingressos superiors als 300.000 euros l'any i en el I. sobre el patrimoni- per patrimonis superiors als 10 milions d'euros. També en l'impost de societats de les grans empreses. Es tracta de compensar, en part, la més que segura caiguda en la recaptació. Els PGE proposen, per tant, també un esforç de contribució, que es recolza, això sí en els que més tenen.

No escapa a ningú que aquests pressupostos per al 2021 tenen un significat econòmic cabdal, però també polític. Els partits que no volien ni parlar-ne, JxC o el PP no plantegen alternatives viables. Cs i ERC li diuen al Govern de Pedro Sánchez que ha d'escollir: o amb un o amb l'altre. A mi em sembla que més aviat són ells els que han d'escollir: volen els pressupostos o no?. Volen que el país pugui encarar amb certes garanties d'èxit tot el que encara ens queda pel davant, o no?. Ara es tracta de discutir, corregir i millorar les propostes del govern. El que importa és l'avui i el demà de la gent, de tots nosaltres. És tot el que cal saber per arribar a acords.

MONTSERRAT COLLDEFORNS és exdiputada del PSC al Congrés espanyol

Noticia disponible a https://www.cugat.cat/diari/opinio/151212.html

Copyright 2024 Cugat.cat